

Robusztus és kétszintű optimalizálás

Mályusz Attila Edmund

Témavezető: Kis Tamás

2022.12.18

Bevezetés

A projekt munka zárásaként a kétszintű optimalizálással és annak robusztus optimalizáshoz való kapcsolatáról foglalkoztam. Először bevezetem a kétszintű optimalizálás alap definícióit, nehézségeit. Végül bemutatok egy feladatot melyben mindkét témakör előkerül.

Kétszintes optimalizálás

A kétszintű optimalizálási problémák olyan optimalizálási problémák, amelyeknél az optimális megoldási halmaz (részben) egy második paraméteres feladat megoldási halmazától függ. A második probléma a következő

$$\min\{f(x, y) : g(x, y) \leq 0, y \in T\} \quad (1)$$

, ahol $f : \mathbf{R}^n \times \mathbf{R}^m \rightarrow \mathbf{R}$, $g : \mathbf{R}^n \times \mathbf{R}^m \rightarrow \mathbf{R}^p$, $T \subset \mathbf{R}^m$ zárt halmaz.

Legyen $Y : \mathbf{R}^n \rightrightarrows \mathbf{R}^m$ a feltételt teljesítő halmaz (ahol $\rightrightarrows$ pontról halmazra képző függvényt értünk):

$$Y(x) = \{y : g(x, y) \leq 0\} \quad (2)$$

Legyen

$$\varphi(x) = \min_y \{f(x, y) : g(x, y) \leq 0, y \in T\} \quad (3)$$

az optimális érték függvénye. Legyen $\Psi(x) : \mathbf{R}^n \rightrightarrows \mathbf{R}^m$ a megoldás halmaza 1-nek. Legyen

$$\Psi(x) = \{y \in Y(x) \cap T : f(x, y) \leq \varphi(x)\} \quad (4)$$

$$\mathbf{gph}\Psi = \{(x, y) \in \mathbf{R}^n \times \mathbf{R}^m : y \in \Psi(x)\} \quad (5)$$

a gráfja Ψ -nek. Ekkor a kétszintes optimalizálási probléma a következő:

$$\min_x \{F(x, y) : G(x) \leq 0, (x, y) \in \mathbf{gph}\Psi, x \in X\} \quad (6)$$

, ahol $F : \mathbf{R}^n \times \mathbf{R}^m \rightarrow \mathbf{R}$, $G : \mathbf{R}^n \rightarrow \mathbf{R}^q$, $X \subset \mathbf{R}^n$ zárt halmaz.

1 és 6 egy két játékos feladatként lehet értelmezni, ahol az első játékos (vezető) választ egy x -et és ezt lekommunikálja a második játékosnak (követő). Aki ezek után x -et figyelembe véve választ magának egy optimális y -t amit vissza ad az első játékosnak. Az első játékos pedig x és y segítségével kiszámolja a saját veszteségét. Az első játékos célja a saját veszteségének minimalizálása. 6 felső problémának nevezzük. 1-et pedig alsó problémának.

Nehézségek a kétszintű optimalizálással kapcsolatban

Vegyük a következő esetet, ahol $n = 1$, $m = 1$. Azaz az alsó és felső problémának egy-egy változója van. Itt $G(x) \equiv 0$ és $\{(x, y) : g(x, y) \leq 0\}$ a lehetséges pontok halmaza pedig a vonalazott halmaz a képen. Ha $x = x_0$ esetet nézzük, akkor a lehetséges megoldásai az alsó problémának 1 az x_0 fölötti szakasz. A mi példánkon az alsó probléma optimalizálandó függvénye $f(x, y) = -y$. Így az optimális megoldás pontosan a vastagított vonal. Másszóval $\mathbf{gph}\Psi$ a vastagított vonal. Ahogy az ábárn látszik a kétszintes optimalizálási probléma egy nem konvex feladat lesz.

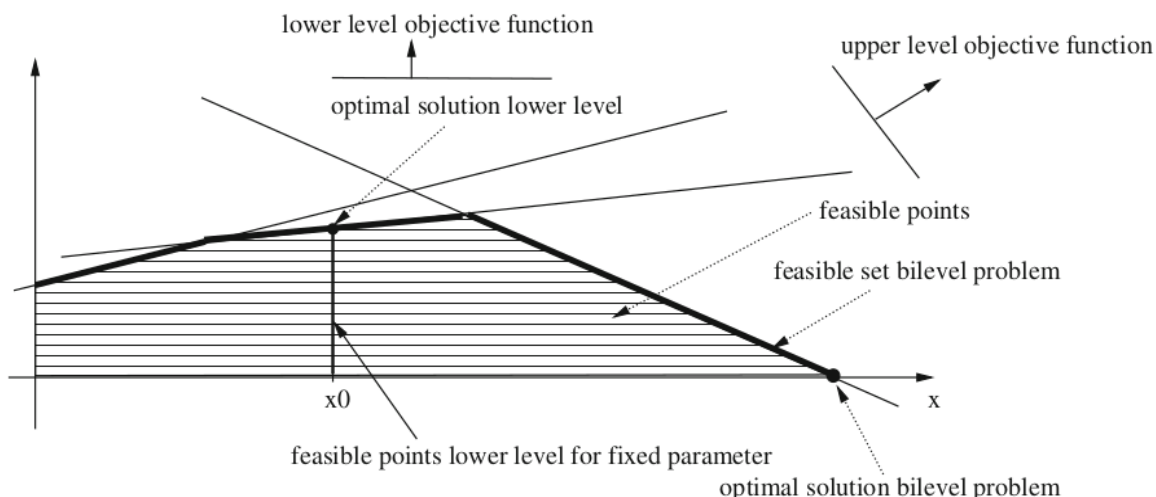

Figure 1: 1

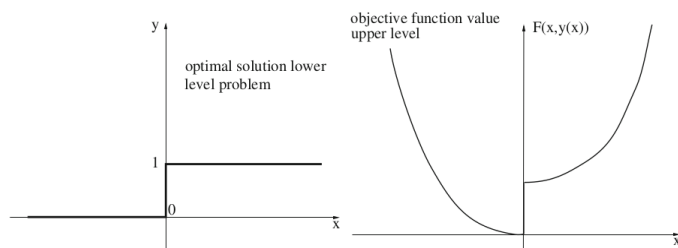
A következő példához legyen a következő optimalizálási feladatunk.

$$\min_x \{x^2 + y : y \in \Psi(x)\} \quad (7)$$

, ahol

$$\Psi(x) = \operatorname{argmin}_y \{-xy : 0 \leq x \leq 1\} \quad (8)$$

A Ψ gráfja a jobb oldalon látható a képen. A felső probléma $x \rightarrow F(x, \Psi(x))$ pedig a jobb oldalon látható. Az gráf nem egy függvényt ad ugyanis az érték függ az $y \in \Psi(x)$ értéktől $x = 0$ -ban. Ha $y = 0$ -t mond a követő, akkor optimista kétszintű optimalizálási problémáról beszélünk. Ha $y = 1$ -et, akkor pesszimista kétszintű optimalizálási problémáról. Ha pedig $y \neq 0, 1$, akkor nincs minimuma a felső problémának csak infimuma.

Optimista és pesszimista kétszintű optimalizálás

Ha a vezető feltételezheti, hogy a követő együttműködő. Azaz a $\Psi(x)$ halmazból azt fogja választani amelyik a legjobb a felső feladat célfüggvényére. Ekkor ez a következő függvényt kell minimalizálni

$$\varphi_0(x) = \min\{F(x, y) : y \in \Psi(x)\} \quad (9)$$

a $\{x : G(x) \leq 0, x \in X\}$ halmazon. Ez az optimista kétszintű optimalizálás.

Abban az esetben, ha a vezető nem számíthat kooperációra. Akkor a következő függvényt kapjuk.

$$\varphi_p(x) = \min\{F(x, y) : y \in \Psi(x)\} \quad (10)$$

a $\{x : G(x) \leq 0, x \in X\}$ halmazon. Ez a pesszimista kétszintű optimalizálás.

Lináris kétszintes optimalizálás

A lineáris kétszintes optimalizálásra már láthattunk példát 1.

A következőt feladatot nevezzük lineáris kétszintes optimalizálás problémának.

$$\min_{x,y} \{a^T x + b^T y : Ax + By \leq c, (x, y) \in \mathbf{gph}\Psi\} \quad (11)$$

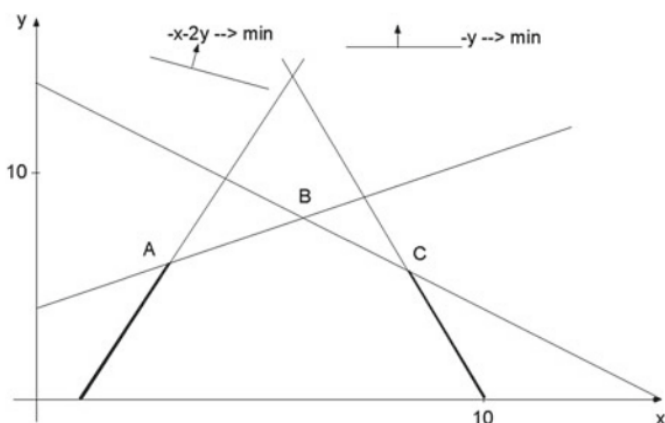
, ahol

$$\Psi(x) = \operatorname{argmin}_y \{d^T y : Cy \leq x\} \quad (12)$$

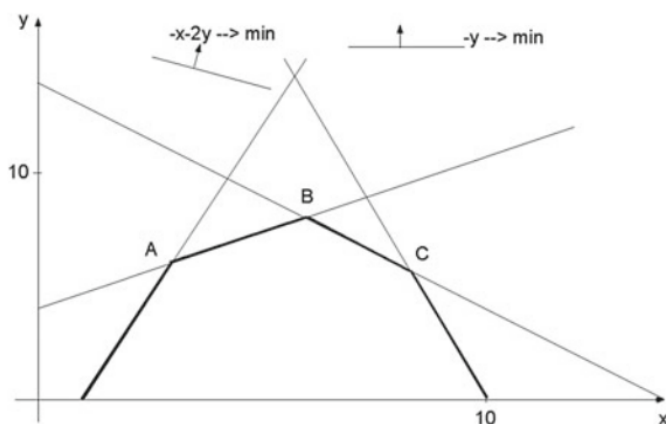
Az a probléma ezzel az általános probléma megfogalmazással, hogy az $Ax + By \leq c$ feltétel teljesülését csak y megválasztása után lehet ellenőrizni. Ezeket összefüggő feltételeknek hívjuk. Erre a problémára a következő példa (megtalálható [6]) hívja fel a figyelmet.

$$\begin{aligned} \min_{x,y} & -x - 2y \\ \text{subject to} & 2x - 3y \geq -12 \\ & x + y \geq 14 \\ & y \in \operatorname{argmin}_y \{-y : -3x + y \leq -3, 3x + y \leq 30\} \end{aligned}$$

A $\mathbf{gph}\Psi(x)$ halmaz a vastagított vonal. Ebben az esetben az optimális megoldása a feladatnak a C pontban van.

Ha a két feltételt a felső problémából levisszük az alsóba, akkor a feladat optimum most már a B pont.

A következőkben elkerüljük azt a problémát, hogy a felső feladat feltételei függenek az alsó változóitól. Így a következő lineáris kétszintes programozási feladatot tekintjük

$$\min_{x,y} \{a^T x + b^T y : Ax \leq c, (x, y) \in \mathbf{gph}\Psi\} \quad (13)$$

, ahol

$$\Psi(x) = \operatorname{argmin}_y \{d^T y : Cy \leq x\} \quad (14)$$

Meg lehet mutatni [5], hogy a $\Psi()$ leképzés gráfja előáll az $\{(x, y)^T : Cy \leq x\}$ halmaz oldalainak az összefüggő uniójaként.

Itt egy M halmaz összefüggő ha, nincsen benne két diszjunkt nyílt halmaz uniójában. Ebből kapjuk, hogy 13 feladat lineáris optimalizálás feladat és az optimum megtalálható

$$\{(x, y)^T : Cy \leq x, Ax \leq c\} \quad (15)$$

valamelyik csúcán. Ezen tétel bizonyítása megtalálható [1]-ban és sok algoritmus alapját képezi.

A lineáris kétszintes optimalizálási problémák általánosan NP -nehezek. Ezt a következő tétel mutatja meg.

Tétel 1. ([4]) $\forall \epsilon > 1$ -ra NP -nehéz megtalálni egy olyan megoldását a (11)lineáris kétszintes optimalizálás feladatnak, amely legfeljebb ϵ szorosa az optimális megoldásnak.

A következő példa arról szól, hogy egy globál optimális megoldás elvesztheti optimalitását, ha hozzá adunk feltételt a feladathoz, amely nem aktív az optimum értéknél. Ez egy fontos észrevétel ugyanis folytonos esetben nem így van. A példa [3]-ból van. Legyen a következő feladatunk

$$(x - 1)^2 + (y - 1)^2 \rightarrow \min_{x,y}, \quad (16)$$

$$\text{, ahol } y \text{ a következőt} \quad (17)$$

$$0.5y^2 + 500y - 50xy \rightarrow \min_y \quad (18)$$

Mivel az alsó probléma egy konvex optimalizálás probléma az egész téren, így kicserálhetjük az optimalitás feltételekre. Így a feladat a következő lesz

$$\min_{x,y} \{(x - 1)^2 + (y - 1)^2 : y - 50x + 500 = 0\} \quad (19)$$

Ennek a feladatnak az egyetlen optimális megoldása a $(x^*, y^*) = (\frac{50102}{5002}, \frac{4100}{5002})$. Az optimális érték pedig $z^* = 81,33$.

Adjuk most a feladathoz az $y \geq 0$ feltételt.

$$(x - 1)^2 + (y - 1)^2 \rightarrow \min_{x,y},$$

$$\text{, ahol } y \text{ a következőt}$$

$$y \in \operatorname{argmin}_y \{0.5y^2 + 500y - 50xy : y \geq 0\}$$

Ekkor az optimális megoldás $(\bar{x}, \bar{y}) = (1, 0)$. Ez az érték viszont nem optimum 18-nak. Ez mutatja, hogy bár (x^*, y^*) lokálisan optimum, de nem globális optimum.

Globális algoritmus

Vegyük a következő két lineáris kétszintes optimalizálás problémát

$$\min_{x,y} \{a^T x + b^T y : Ax \leq c, (x, y) \in \mathbf{gph}\Psi^1\} \quad (20)$$

, ahol

$$\Psi^1(x) = \operatorname{argmin}_y \{x^T y : By \leq d\} \quad (21)$$

és

$$\min_{x,y} \{a^T x + b^T y : Ax \leq c, By \leq d, x^T y \leq \varphi^1(x)\} \quad (22)$$

, ahol

$$\varphi^1(x) = \min_y \{x^T y : By \leq d\} \quad (23)$$

A két probléma ekvivalens és a következő algoritmust lehet adni a megoldás megtalálására.

1. Válasszunk egy x^0 -at mely kielégíti a $Ax^0 \leq c$ feltételt és válasszunk egy $y^0 \in \Psi(x^0)$ -t. Állítsuk $k = 1$ -re és $\mathbf{Y} = \{y^0\}$.
2. Oldjuk meg a következő problémát

$$\min_{x,y} \{a^T x + b^T y : Ax \leq c, By \leq d, x^T y \leq \bar{y}^T x, \forall \bar{y} \in \mathbf{Y}\} \quad (24)$$

legyen a globál optimum megoldás (x^k, y^k) .

3. Ha $y^k \in \Psi(x^k)$, akkor megállunk és (x^k, y^k) globál optimális megoldás. Ellentétes esetben legyen

$$\mathbf{Y} = \mathbf{Y} \cup \{\bar{y}^k\} \quad (25)$$

majd menjünk a 2. lépésre.

Tétel 2. ([2]) Legyen $\{(x, y) : Ax \leq c, By \leq d\}$ korlátos. Ekkor a fenti algoritmus megtalálja a globális optimumát a lineáris kétszintes feladatnak.

A kétszintű ároptimalizálási probléma

Adott $G = (V, E)$ gráf, egy szolgáltató, és S utas, akik s_j -ből t_j -be akarnak eljutni, $j = 1, \dots, S$. A szolgáltatónak $p : E \rightarrow \mathbb{R}$ élköltsége merül fel. Minden utasnak van egy u_j költség vektora az éleken, ami előre nem ismert, de azt tudjuk, hogy $u \in U$, ahol U egy előre ismert poliéder.

A szolgáltató minden élhez egy q_e árat akar rendelni. A q vektornak egy Q poliéderből kell kikerülni. A szolgáltató célja a hasznának a maximalizálása, tudva azt, hogy minden utas olyan útvonalat választ, ami a költségét minimalizálja. Tehát a szolgáltató optimalizálási problémája

$$\max_{q \in Q} z \quad (26)$$

$$\min_{u \in U} \left\{ \sum_{j=1}^S (q - p) x_j \mid x \in \Omega(q, u) \right\} \geq z, \quad (27)$$

ahol $x = (x_1, \dots, x_S)$, és $\Omega(q, u)$ a következő feladat optimális megoldásainak a halmaza:

$$\begin{aligned}
& \text{minimize } \sum_{j=1}^S \sum_{e \in E} (q_e + u_{j,e}) x_j(e) \\
& \text{subject to } x_j(\rho(t_j)) \geq 1, \quad \forall j \\
& \quad \quad \quad x_j(\delta(s_j)) \leq 1, \quad \forall j \\
& \quad \quad \quad x_j(\delta(v_j)) \leq x_j(\rho(v_j)), \quad \forall j, v \notin \{s_j, t_j\} \\
& \quad \quad \quad x_j(e) \in \{0, 1\}, \quad \forall j, e
\end{aligned}$$

Itt $x_j(\delta(v)) = \sum_{e \in \delta(v)} x_j(e)$, and $x_j(\rho(v)) = \sum_{e \in \rho(v)} x_j(e)$, ahol $\delta(v)$ és $\rho(v)$ a v csúcs kimenő és bemenő éleinek halmaza. A következőkben $x_j(e)$ -re csak a $0 \leq x_j(e) \leq 1$ megkötést tesszük a $x(e) \in \{0, 1\}$ helyett.

Rögzített tarifához globálisan robusztus útvonal választás

Rögzítsünk egy $q \in Q$ tarifát. Találnunk kell x és u vektorokat úgy, hogy azok a legkedvezőtlenebbek megoldást adják a szolgáltató számára, de optiamális az utasoknak, azaz

$$\begin{aligned}
& \text{minimize } \sum_{j=1}^S \sum_{e \in E} (q_e - p_e) x_j(e) \\
& \text{subject to } u \in U, \\
& 0 \leq \alpha_j^+ \perp x_j(\rho(t_j)) - 1 \geq 0, \quad \forall j \\
& 0 \leq \alpha_j^- \perp -x_j(\delta(s_j)) + 1 \geq 0, \quad \forall j \\
& 0 \leq \beta_{j,v} \perp x_j(\rho(v_j)) - x_j(\delta(v_j)) \geq 0, \quad \forall j, v \notin \{s_j, t_j\} \\
& 0 \leq x_j(e) \perp q_e + u_{j,e} - \alpha_{j,e \in \rho(t_j)}^+ + \alpha_{j,e \in \delta(s_j)}^- - \sum_{e=\rho(v), v \notin \{s_j, t_j\}} \beta_{j,v} + \sum_{e=\delta(v), v \notin \{s_j, t_j\}} \beta_{j,v} \geq 0 \quad \forall j, e
\end{aligned}$$

Egy relaxált feladat véges, diszkrét költség halmazzal

Adott az u^k költségvektorok egy véges halmaza, ami mellett a szolgáltató problémája keresünk egy q árazást, feltételezve, hogy az utasok a legkedvezőbb válaszaikat adják minden egyes u^k költségvektor esetében.

A változók a q árvektor, és egy $x^k = (x_1^k, \dots, x_S^k)$ útvektor minden u^k költségvektorhoz.

$$\begin{aligned}
& \text{maximize } Z \\
& \text{subject to } q \in Q \\
& Z \leq \left(\sum_{j=1}^S \alpha_{j,e \in \rho(t_j)}^{+,k} - \alpha_{j,e \in \delta(s_j)}^{-,k} + \sum_{e \in E} (-u_{j,e}^k - p(e)) x_j^k(e) \right) \quad \forall k \\
& 0 \leq \alpha_j^{+,k} \perp x_j^k(\rho(t_j)) - 1 \geq 0, \quad \forall j, k \\
& 0 \leq \alpha_j^{-,k} \perp -x_j^k(\delta(s_j)) + 1 \geq 0, \quad \forall j, k \\
& 0 \leq \beta_{k,j,v} \perp x_j^k(\rho(v_j)) - x_j^k(\delta(v_j)) \geq 0, \quad \forall j, k, v \notin \{s_j, t_j\} \\
& 0 \leq x_j^k(e) \perp q_e + u_{j,e}^k - \alpha_{j,e \in \rho(t_j)}^{+,k} + \alpha_{j,e \in \delta(s_j)}^{-,k} - \sum_{e=\rho(v), v \notin \{s_j, t_j\}} \beta_{k,j,v} +
\end{aligned}$$

$$\sum_{e=\delta(v), v \notin \{s_j, t_j\}} \beta_{k,j,v} \geq 0 \quad \forall k, j, e$$

Legnagyobb elmozdulás megkeresése a hasznossági térben

Adott q tarifa, u' hasznosság, $u_0 \in U^*$, a követőnek x útja és a vezetőnek egy maximum profitja F_{max} . $\nu = (u' - u_0)$.

Cél: δ megtalálása.

maximize δ

subject to $q \in Q$,

$(u_0 + \nu\delta) \in U$

$$\sum_{j=1}^S \sum_{e \in E} (q_e - p_e) x_j(e) \leq F_{max}$$

$$0 = \alpha_j^+$$

$$\forall j: x_j(\rho(t_j)) - 1 > 0$$

$$0 = \alpha_j^-$$

$$\forall j: -x_j(\delta(s_j)) + 1 > 0$$

$$0 = \beta_{j,v}$$

$$\forall j, v \notin \{s_j, t_j\}: x_j(\rho(v_j)) - x_j(\delta(v_j)) > 0$$

$$q_e + u_{j,e} - \alpha_{j,e \in \rho(t_j)}^+ + \alpha_{j,e \in \delta(s_j)}^- - \sum_{e=\rho(v), v \notin \{s_j, t_j\}} \beta_{j,v} + \sum_{e=\delta(v), v \notin \{s_j, t_j\}} \beta_{j,v} \geq 0 \quad \forall j, e: x(e) = 0$$

$$\alpha_j^+, \alpha_j^-, \beta_{j,v} \geq 0$$

$$\forall j, v$$

Perturbáció

A következő perturbációt végezzük a kapott q megoldáson, hogy a követő megoldása erre a q -ra egyedi legyen.

Legyen π egy permutációja $(1, \dots, |E|)$ -nek, hogy teljesüljön $q_{\pi(t)} - p_{\pi(t)} \leq q_{\pi(t+1)} - p_{\pi(t+1)}$ $\forall t = 1, \dots, |E| - 1$. Legyen T^+ a legkisebb t index, amelyre $q_{\pi(t)} - p_{\pi(t)} > 0$. Legyen q^δ a perturbált vektor a következő módon definálva.

$$q_{\pi(t)}^\delta = (q_{\pi(t)} - (t - T^+ + \frac{1}{2})\delta) \quad (28)$$

Az algoritmus

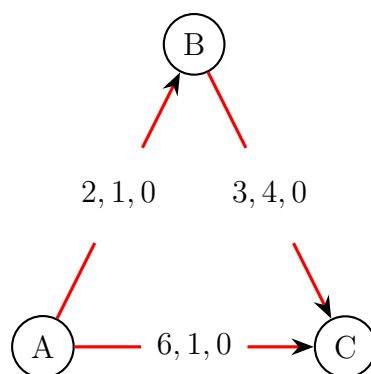
Legyen $U^* = \{u^k\} \subset U$ olyan hasznosságok diszkrét halmaza, amelyek a lehető legrosszabbak a vezetőnek. Minden egyes lépésben megoldunk egy relaxált problémát, ahol megkeresünk egy optimális q -t a diszkrét U^* -ot használva. Ezt a q értéket megperturbáljuk. Ezek után ezzel a q értékkel keresünk egy új megoldást a követőknek x, u . Ha a megoldás érték túl kicsi változáson ment át, akkor megpróbálunk a hasznosság térben elmozdulni. Ellenkező esetben hozzáadjuk U^* -hoz.

1. Legyen $U^* = \emptyset$ és $F = \infty$ (az optima a vezető problémájának). Válasszunk heurisztikusan egy q értéket. Legyen az a q , amely maximalizálja a $\sum q_i$ $q \in Q$ függvényt. Menjünk a 3. lépésre
2. Oldjuk meg a relaxált problémát a jelenlegi U^* -al. Ebből kapunk q tarifát és F cél függvény értéket.

3. A kapott q értéket perturbáljuk δ -val. Így megkapjuk a q^δ -t. Ezek után oldjuk meg a feladatot q^δ -val, hogy megkapjunk egy u' értéket és F' cél függvény értéket.
4. Ha F és F' megfelelően közel van, akkor megtaláltunk egy jó q tarifát és visszaadjuk q^δ -t.
5. Ellenkező esetben találtunk egy u' vezetőnek kedvezőtlen hasznosságot. Ekkor két lehetőséget különböztetünk meg.
  - (a) Ha u' jelentősen különbözik minden U^* -ban lévő hasznosságtól, akkor u' -t hozzáadjuk U^* -hoz.
  - (b) Ha létezik u' -höz $u_0 \in U^*$, amelyre minden koordinátában legfeljebb $|E| * \delta$ mértékben különbözik, akkor keresünk egy lényegesen eltérő hasznosságot a segítségével.
6. Ha iterációs limitet elértük, akkor megállunk és visszadjuk a legjobb megoldást.

Példa az algoritmus futására

Egy utasunk lesz aki A -ból B -be akar utazni. Vegyük a következő gráfot.

Az élekre írt számok a q , u és végül p változókhoz tartoznak. Mégpedig q és u esetén a max értékeket jelölik, p esetén pedig a jelenlegi értéket. Az élekre a következő sorrendben fogunk hivatkozni a továbbiakban. $e_1 = (A, B)$, $e_2 = (A, C)$, $e_3 = (B, C)$.

1. Először veszünk egy q -t amely maximalizálja a $\sum_{e \in E} q_e$. Mivel a példa nagyon egyszerű, így a megoldás a következő lesz $q = [2, 6, 3]$.
2. A perturbálás a következő értéket adja ki q -ra $\delta = 0.05$ -el $q = [1.975, 5.925, 2.875]$
3. Ezek után a fix q tarifára való optimális megoldás keresése feladat a következőképpen

néz ki.

$$\begin{aligned}
& \text{minimize } 1.975x_1 + 5.925x_2 + 2.875x_3 \\
& \text{subject to } u \in U \\
& 0 \leq \alpha_1^+ \perp x(e_2) + x(e_3) \geq 1 \\
& 0 \leq \alpha_1^- \perp x(e_2) + x(e_1) \leq 1 \\
& 0 \leq \beta_{1,B} \perp x(e_3) - x(e_1) \geq 0 \\
& 0 \leq x_{e_3} \perp 2.875 + u_3 - \alpha_1^+ + \beta_{1,B} \geq 0 \\
& 0 \leq x_{e_2} \perp 5.925 + u_2 - \alpha_1^+ + \alpha_1^- \geq 0 \\
& 0 \leq x_{e_1} \perp 1.975 + u_1 + \alpha_1^- - \beta_{1,B} \geq 0
\end{aligned}$$

Erre az optimális megoldás a következő.

$u = [1, 0, 0.075]$, $x = [1, 0, 1]$, $\alpha^+ = [5.925]$, $\alpha^- = [0]$, $\beta = [0, 2.975, 0]$. Az optimum érték pedig 4.85.

4. A fix költség vektorokhoz (jelenleg csak $u = [1, 0, 0.075]$) keresünk egy legjobb q tarifát. A következő lineáris programozás feladatot kapjuk.

$$\begin{aligned}
& \text{minimize } Z \\
& \text{subject to } q \in Q \\
& Z \leq \left(\sum_{j=1}^S \alpha_{j,e \in \rho(t_j)}^{+,k} - \alpha_{j,e \in \delta(s_j)}^{-,k} + \sum_{e \in E} (-u_{j,e}^k - p(e))x_j^k(e) \right) \quad \forall k \\
& 0 \leq \alpha_1^+ \perp x(e_2) + x(e_3) \geq 1 \\
& 0 \leq \alpha_1^- \perp x(e_2) + x(e_1) \leq 1 \\
& 0 \leq \beta_{1,B} \perp x(e_3) - x(e_1) \geq 0 \\
& 0 \leq x_{e_3} \perp 2.875 + u_3 - \alpha_1^+ + \beta_{1,B} \geq 0 \\
& 0 \leq x_{e_2} \perp 5.925 + u_2 - \alpha_1^+ + \alpha_1^- \geq 0 \\
& 0 \leq x_{e_1} \perp 1.975 + u_1 + \alpha_1^- - \beta_{1,B} \geq 0
\end{aligned}$$

Az optimális megoldás pedig $x = [0, 1, 0]$, $q = [2, 6, 2.925]$, $\alpha^+ = [6]$, $\alpha^- = [0]$, $\beta = [0, 3, 0]$. Az optimum érték 6.

A diszkrét költségek halmaza végül a következő lesz $u = [[1, 0, 0.075], [1, 0, 0.15]]$. Az algoritmus szerint a szolgáltató legrosszabb esetben is 6 egységet nyerhet.

Abban az esetben, ha az élekre bevezetünk $p = [1, 1, 1]$ költségeket a szolgáltatónak, az algoritmus a következőket fogja találni. A diszkrét utilitytik a következők lesznek $u = [[0.075, 0, 0], [0, 0.85, 0], [1, 0, 4]]$. Az optimum értéke a szolgáltatónak 3.15.

Implementálás

Az algoritmust C++-ban lett implementálva használja az ELTE lemon és IBM Cplex C++ API-t. A következő linken érhető el https://github.com/atimaly/Robust_Path_Tariff

Bibliography

- [1] W. F. Bialas and M. H. Karwan. Two-level linear programming. *Management Science*, 30(8):1004–1020, 1984.
- [2] S. Dempe and S. Franke. Solution algorithm for an optimistic linear stackelberg problem. *Computers and Operations Research*, 41:277–281, 01 2014.
- [3] S. Dempe and S. Lohse. Dependence of bilevel programming on irrelevant data. 2011.
- [4] X. Deng. Complexity issues in bilevel linear programming. In *Multilevel optimization: Algorithms and applications*, pages 149–164. Springer, 1998.
- [5] H. H. B. B. F. Nožička, J. Guddat. Theorie der linearen parametrischen optimierung. 1974.
- [6] A. G. Mersha and S. Dempe. Linear bilevel programming with upper level constraints depending on the lower level solution. *Applied Mathematics and Computation*, 180(1):247–254, 2006.